

створенням оргкомітету з нагоди приїзду О.Кобилянської до Праги в 1928 р. та надання письменниці звання почесного доктора Українського Вільного Університету в 1931 р.

Особливості мови творів О.Кобилянської розглядалися в десятках доповідей, виголошених лінгвістами Чернівців, Тернополя, Ужгорода, Херсона та інших міст.

На заключному пленарному засіданні конференції виступив племінник Ольги Кобилянської — доктор хімічних наук, проф. Чернівецького університету *Олег Панчук*.

У прийнятій ухвалі висловлено негативне ставлення до вилучення зі шкільних програм роману О.Кобилянської “Земля”: заміна його повістю “Людина” неадекватна. Ухвалено також приступити до підготовки багатотомного зібрання творів письменниці та укладання словника її мови.

м. Чернівці

Богдан Мельничук

ЧЕТВЕРТІ ЛЕСЕЗНАВЧІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ

24–25 лютого ц.р. у Волинському державному університеті імені Лесі Українки проходили Четверті лесезнавчі наукові читання, в яких взяли участь літературознавці та мовознавці з Києва, Чернівців, Житомира, Івано-Франківська, Рівного, Кіровограда, Ніжина, Луцька, Бреста.

На пленарному засіданні з привітанням виступили проректор ВДУ, проф. *В.Баран*, директор Інституту літератури імені Т.Шевченка НАН України акад. *М.Жулинський*, з доповідями “Шлях на Голгофу родини Косачів” *Л.Монастирецький* (Житомир), “Взаємини “людина-природа” в “Лісовій пісні” Лесі Українки” *Л.Скупейко* (Київ), “Задавлена проблема атрибуції автора статті “Тисячолітні поетичні твори” (1910)” *Г.Аврахов* (Київ), “Я не належу до великих прихильників...” — що не любила Леся Українка в людях і в собі” *Н.Бабиц* (Чернівці), “Ще один документ до біографії П.А.Косача” *Н.Пушкар* (Луцьк).

Упродовж двох днів на засіданні 8 секцій було заслухано понад 38 доповідей і повідомлень з літературознавства і 10 — з мовознавства. Основними тематичними акцентами конференції стали: Леся Українка і літературний процес кінця ХІХ — поч. ХХ ст.; поетика і психологія творчості Лесі Українки; драматургія Лесі Українки; творчість Лесі Українки в координатах української і світової культури; проблеми наукової біографії Лесі Українки. Родина Косачів; рецепція творчості Лесі Українки; мовотворчість Лесі Українки в контексті національно-мовної картини світу.

Цікаве, оригінальне, подеколи дискусійне бачення певних проблем життєвої та творчої біографії поетеси звучали в доповідях і повідомленнях на секційних засіданнях: “Проблема Сафо у творчості Лесі Українки” *Н.Зборовської* (Київ), “Воїн на марсовому полі” (про “Адвоката Мартіана” Лесі Українки)” *Р.Тхорук* (Рівне), “Незнана Леся: штрихи до психологічного портрета” *С.Михиди* (Кіровоград), “А одну з моїх сестер поцінує вся радянська громадськість...”. Сторінки слідчої справи Ізидори Косач-Борисової” *А.Дуби* (Київ), “Понятійний апарат модернізму в контексті літературно-критичних досліджень Лесі Українки” *Г.Яструбецької* (Луцьк), “Про вічну силу весни...”: інтенції лірики Лесі Українки” *М.Хмелюк* (Луцьк), “Рецепція Лесі Українки у працях М.Драй-Хмари: до проблеми європеїзму літературних традицій” *І.Констанкевич* (Луцьк), “Філософія життя в драмі-феєрії Лесі Українки “Лісова пісня” *Л.Дорошко* (Брест), “Повертаючись до витоків (З історії вивчення творчості Лесі Українки на Волині)” *Н.Сташенко* (Луцьк), “Український світ античної Ніуби” *О.Яблонської* (Луцьк), “Мала проза Б.Лепкого і Лесі Українки: спроба контактано-типологічного прочитання” *М.Зушмана* (Чернівці), “Епістолярний образ Лесі Українки” *С.Богдан* та ін.

Глибиною літературознавчого аналізу вирізнялись наукові розвідки науковців з Луцька *М.Моклиці* “Лісова пісня” і “Маруся Чурай” в аспекті психоаналізу”, *Л.Оляндера* “Методологічні засади критичної спадщини Лесі Українки та сучасні концепції”, *Л.Бублейник* “Концепт море у ліриці Лесі Українки”.

Слово і Час. 2004. №5

Поряд із провідними науковцями активну участь у наукових читаннях взяли представники молодого покоління сучасної літературознавчої науки – аспіранти, пошукачі, які продемонстрували науковий підхід, новизну, оригінальне бачення обраних проблем: “Наративний вимір художності: мала проза Лесі Українки” *В.Сірук* (Луцьк), “Традиції Лесі Українки в “жіночій” прозі 80–90-х років ХХ ст.” *Т.Тебешевська-Качак* (Івано-Франківськ), “Віла-посестра” Лесі Українки і “Кошмар” М.Драй-Хмари в хронотопі міфогенності” *О.Ляшенко* (Київ), “Національний трагізм у драматичних творах Лесі Українки” *Л.Златогорська* (Луцьк), “Леся Українка і проблема європейськості національної (української) літератури” *О.Берест* (Київ), “Націопростір у творчості Лесі Українки” *О.Маланій* (Луцьк), “Семантика камінного у творчості Лесі Українки та Василя Стефаника” *Л.Василик* (Чернівці), “Творчість Лесі Українки в дослідженнях Віктора Петрова” *Т.Данилюк-Терещук* (Луцьк), “Філософське осмислення проблеми буття української нації в творчості Лесі Українки” *О.Перегінець-Довган* (Івано-Франківськ), “А я піду за волю проти рабства, я виступлю за правду проти вас!” (до проблеми бунту особистості в драматичній поемі Лесі Українки “В катакомбах”) *А.Гайда* (Луцьк).

Вперше лезезнавчі читання відбулися без відомого вченого, доктора філології, професора О.О.Рисака, який передчасно пішов із життя. Його зусиллями на основі власних архівів була створена наукова лабораторія лезезнавства, яка стала центром вивчення життя і творчості Лесі Українки на Волині.

У рамках Лесиних днів на Волині відбулося підписання угоди про співпрацю між Інститутом літератури імені Т.Шевченка НАН України і Волинським державним університетом ім. Лесі Українки та створення Волинського науково-дослідного центру вивчення творчості Лесі Українки.

До Лесиних днів у Волинському державному університеті відкрито також оновлену експозицію музею Лесі Українки, де зібрано унікальні документи, матеріали, що розповідають про перебування родини Косачів на Волині.

м.Луцьк

Олена Маланій

КОНФЕРЕНЦІЯ “ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І КУЛЬТУРА”

4–5 грудня 2003 р. у Даугавпілському університеті (Латвія) проходила міжнародна наукова конференція “Глобалізація і культура”, в якій взяли участь учені Латвії, Литви, Білорусії, України, Росії, Німеччини, Швейцарії, Франції.

Пленарне засідання розпочалось привітанням декана гуманітарного факультету *Валентини Ліпе*, яка наголосила, що університет уже має певний досвід у проведенні конференцій такого типу. Тут відбулись міжнародні конференції “Пам’ять як феномен культури”, “Еміграція як феномен культури”. Учасників конференції привітали також ректор університету *Зайга Ікере* і проректор із наукових питань *Арвід Баршевський*. Основні проблеми, які порушила конференція, можна означити так: чи відгороджуватись від глобалізаційних процесів, чи розчинитись у них, – як вибрати оптимальну позицію; різновиди і специфіка глобалізації у різних сферах життя (*Велга Вевере* “Глобалізація і філософія”, Латвія); глобалізація і релігія: моделі глобалізації і моделі християнства, – спільне і відмінне (*Паскал Єруманіс*, Франція); роль центру і провінції у процесі глобалізації (*Дасе Була*, директор Фольклорного архіву в Ризі. Одразу зазначимо веб-сторінки цього архіву <http://www.folklor.lv> HYPERLINK і <http://www.dainuskapis.lv> HYPERLINK); глобалізація і література (“Латиська література про глобалізацію: за і проти” – назва доповіді *Валдіса Кіканса*. Він, зокрема, зазначив, що відомий латиський поет Ян Райніс був прихильником створення “Європейських сполучених штатів”. Це чітко простежено у збірці “Ті, котрі не забувають” (1919) і в публіцистиці. Однак у зв’язку з комуністичним терором у Латвії в 1919 р. він різко відмежувався від попередніх поглядів. Цілий ряд письменників пропагували ідею окремої національної Латиської держави).

Слово і Час. 2004. №5